

SPÅNAT & TRYCKT

Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch. Medlemstidning för GS Avdelning 4 Västra Götaland

Nr 3 • 2024

Vi är mitt inne i den mörkaste delen av året. Somliga tycker det är skönt medan andra tycker det är jobbigt. Oavsett vad vi tycker är julen en välkommen högtid, tid för nära och kära, tid för reflektion och eftertanke. 2025 är ännu ett oskrivet blad, låt oss tro att det vi upplever som negativt vänder till något riktigt bra. Det måste vi tro på!

**GS facket Avdelning 4 önskar alla sina medlemmar en
God Jul och ett riktigt Gott Nytt år 2025.**

LEDAREN

Kamrater

Nu är vintern här, både när det gäller temperaturen och i arbetslivet. Inom GS-facket har vi under en längre tid känt av ”isvindarna”, med tanke på alla de varsel som drabbat främst träindustrin. Egentligen hade jag tänkt skriva om regeringens brist på intresse, kunskap och handlingskraft när det handlar om våra branscher. Men väljer att fokusera på annat istället.

Den 4 november höll facken inom industrin pressträff där de presenterade gemensamma avtalskrav: en löneökning på 4,2 procent, att mertidsarbete ska ersättas som övertid, utbyggnad av arbetstidskonto och delpension. Dessutom går vi fram med en särskild låglönesatsning – ett mycket glädjande besked! Man känner verkligen att avtalsrörelsen är igång på allvar, även om vi måste vänta tills strax före jul innan vi byter avtalsyrkande med våra motparter. Men redan nu står det klart

att det kommer bli en utmaning att landa ett avtal i linje med dessa krav. Därför är det nu vi måste göra allt vi kan för att stå enade och straka!

Därför är det hög tid att rekrytera fler medlemmar till facket. De bästa

möjliga förutsättningarna vi kan ge våra förhandlingsdelegationer, är att vi är många som är med i facket. Organisationsgraden avgör vår styrka. Har du arbetskamrater som står utanför facket – och därmed på arbetsgivarnas sida i kampen om bättre villkor och löner – är det nu du måste prata med dem om vikten av att delta i kampen för allas rättigheter.

Avdelningens sektioner genomför under hösten och vintern uppsökande arbete för att värva fler medlemmar till facket. Men det som verkligen gör skillnad är när en arbetskamrat tar initiativet, frågar och förklarar det fackliga medlemskapets värde.

Arbetsgivarna har redan kommenterat våra krav: ”Fullkomligt orealistiska!” Nu är det upp till oss att visa vad vi går för. Nu vi sluter leden och ger allt, då är jag övertygad om att vi kommer lyckas – för Gemensam Styrka är vårt bästa vapen.

Henrik Brolin

Ansvarig utgivare: Dan Strängby. Tel 070-319 06 81, dan.strangby@hotmail.com

Redaktion: Info/kommunikationsansvarig Richard Hassel, richard.hassel82@gmail.com Dan Strängby, dan.strangby@hotmail.com

Korrektur: Pernilla Lund

Du kan även kontakta redaktionen via epost direkt till avdelningen avdelning4@gsfacket.se

Tryck: Åtta.45 Tryckeri AB

Spånat & Tryckt är en tidning för medlemmar i GS avdelning 4 Västra Götaland. Syftet är att sprida information och skapa delaktighet bland medlemmarna. Upplagan är ca 6300 ex.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avtalstillhörighet	3
Borås Djurpark	3
Framtidsakademin	4
Förhandlingsombudsträff	6
Nyhetsbrev	7
LO Strategidagar	8
Lönetransparans	9
Martin Larsson	10
Tjänstepension - Vad är det?	11
Skyltfabriken i Partille	12
Pensionärernas spalt	13
Varsel på Vedum Kök	14
Skyddsombudsträff	15
Visselblåsarlagen	16

AVTALSTILLHÖRIGHET

Den svenska modellen med rikstäckande centrala kollektivavtal är en hyllad samhällsmodell, det anser alla. Både arbetsgivarorganisationer och fackförbund är överens om detta, det är ett system som bedöms vara bra för alla.

Dessa avtal ska nu förhandlas om, de gamla löper ut den 31 mars nästa år. Kommer inte de centrala parterna överens om ett nytt avtal kan det bli konflikt på våra avtalsbundna arbetsplatser. Ett faktum som varje avtalsrörelse lever med men som få vet om. Det var länge sedan vi upplevde en central konflikt av större mått och det är det som är poängen med den svenska modellen.

Facket har genom sina enorma strejkfonder möjlighet strejka under mycket lång tid. Det är detta faktum som gör att facket år efter år klarar av att genomföra förhandlingar med arbetsgivarparten som genererar förbättringar i de centrala avtalen. Ingen tjänar på konflikt, men faktum kvarstår, en konflikt kan aldrig uteslutas i en avtalsrörelse. Där-

”Det finns en stor risk med det”

för är det väldigt viktigt att känna till vilket centralt avtal som gäller på den egna arbetsplatsen.

28 februari

Avdelningen har uppmärksammat att det på vissa arbetsplatser finns anställda som är medlemmar i ett annat förbund än GS, trots att det är GS som äger avtalet. Det finns

en stor risk med det. Om de centrala parterna inte kommer överens den 31 mars och konflikten är ett faktum så står du utan ersättning om du är medlem i ”fel” förbund. Arbetar du exempelvis på Infomedia avtalet och är medlem i tjänstemannafacket Unionen så får du helt enkelt ingen konfliktersättning vid en konflikt. Har du arbetskamrater som du vet är medlem i ett annat förbund än

GS på din arbetsplats, trots att det är GS avtal som gäller så uppmärksamma dem detta faktum. De behöver då göra en övergång till GS. Har du någon arbetskamrat som däremot inte är medlem i något förbund över huvud taget, erbjud medlemskap! Om de skriver in sig som medlem i GS före den 28 februari så erhåller de konfliktersättning i kommande avtalsrörelse.

Dan Strängby

Förtroendevalda från GS medverkade på familjedagen i Borås Djurpark.

Familjedagen i Borås Djurpark

Den 7 september 2024 var det dags för LOs - familjedag i Borås Djurpark. Drygt 5000 personer nyttjade sitt medlemskap i facket, och fick på så sätt kraftigt reducerat pris på inträde i parken. Inne i parken fanns de flesta av LOs tretton förbund på plats och välkomnade medlemmar med familjer, ett av dessa var så klart GS Facket.

Margaretha Ståhl från Dalsjöfors och Mikael Svensson från Tidaholm representerade GS-facket Avdelning 4 Västra Götaland under dagen. Väl

placerade i Simbaparken träffade de många barn och föräldrar som både bjöds på tatuering, godis och tävling för att vinna lite produkter som passar för höstens mörker.

Vid hemgång från parken haglade lovorden över initiativet från LO. Att ge möjligheten till en aktivitet som denna till väldigt rabatterat pris. Förhoppningsvis ses vi igen nästa år, den 6 september 2025.

Margaretha Ståhl

FRAMTIDSAKADEMIN

med Jesper Johansson

Vi träffar Jesper Johansson från avdelning två. Han jobbar på Elitfönster i Lenhovda som ligger utanför Växjö i Småland. Han har jobbat på Elitfönster i nio år och har under hela sin anställning varit fackligt aktiv. Bland många fackliga uppdrag på klubb och avdelningsnivå är han också sammankallande i GS centrala ungdomsråd och sitter som adjungerad ledamot i GS förbundsstyrelse.

Jesper Johansson, sammankallande i GS centrala ungdomsråd.

Du är ju så ung Jesper! Hur kom det sig att du från början engagerade dig i facket?

För min del så var det arbetsmiljöfrågorna som fångade mitt intresse, att kunna vara med och påverka. Intresset bara växte och ganska snart blev jag huvudskyddsombud vilket innebar att jag arbetade med det på heltid på min arbetsplats. Det är ju en ganska stor fabrik vilket gjorde att jag blev mer och mer insatt och insåg hur orättvist det är just med de yngre grupperna bland de anställda på arbetsmarknaden. Det gjorde att jag fick ett stort intresse för ungdomsfrågorna i GS.

Hur är det med ungas intresse av fackliga frågor? Finns det ett ointresse som många påstår?

Kännedom om facket är något lägre just nu än vad som varit fallet tidigare, i synnerhet om man tänker tillbaka och jämför med åren kring åttio – talet. Men inställningen till facket är faktiskt "al time high" positivt. Man har aldrig varit så benägen att gå med i ett fackförbund som man är idag. Det här kan vi se i olika undersökningar och det är något som vi måste anamma på något sätt. Därför förespråkar jag en väldigt hög aktivitet kring ungdomsverksamheten, men också att vi driver de frågor som är viktigast för unga på arbetsmarknaden.

Ja, förutom ditt uppdrag som ledamot styrelsen för avdelning 2 så har du ju fått ett centralt uppdrag också?

Precis, jag är sammankallande i vårt centrala Ungråd. Där sitter jag tillsammans med ett gäng andra ungdomar som kommer från alla olika delar av landet. Detta har ju då i sin tur lett till att jag sitter som adjungerad till förbundsstyrelsen vilket är en otroligt stor ära. Det är ett väldigt tungt uppdrag även om jag som adjungerad inte har någon rösträtt. Där kan jag föra fram de ungas syn på de olika frågorna som vi hanterar. Det kan vara lite tufft ibland, men jag gör mitt allra bästa.

Delar av GS Framtidsakademin samlade på kursgården Bommersvik utanför Södertälje.

Känner du att du blir lyssnad på i de sammanhangen?

Ja, absolut. Inte bara jag utan hela ungdomsverksamheten tas på stort allvar. Hela den här ungdomssatsningen som vi har, Framtidsakademien, är ett mycket tydligt bevis på det.

Ja, Framtidsakademien är ju något mycket spännande Jesper och du är väldigt engagerad i detta projekt. Kan du berätta vad det är för något?

Vi kände i Ungrådet att vi behövde en stor satsning för att hitta fler unga förtroendevalda ute på våra arbetsplatser, men även att stärka de redan befintliga förtroendevalda i deras roller därute. Tillsammans med ansvarig ombudsman Malin Djuse på förbundskontoret diskuterades fram och tillbaka i ungefär ett år hur vi skulle kunna genomföra detta. Till slut kom vi på det upplägg som vi nu kallar Framtidsakademien. Tanken är att den ska vara självrekryterande. De deltagare som är med från första tillfället ska rekrytera sina kompisar till nästa tillfälle och så vidare. Till slut, vid det fjärde tillfället är planen att vi ska vara 128 unga aktiva förtroendevalda. Det är otroligt spännande, vi håller just nu på att rekrytera till det tredje tillfället. Hela projektet utgår ifrån att vi ska stärka och utveckla de ungas ledarskapsförmåga och göra dem trygga i vår organisation i GS facket. Få dem att förstå hur organisationen fungerar och hur man påverkar den. Främja den unga energin helt enkelt.

Malin Djuse, central ombudsman med ansvar för ungdomsfrågorna i GS.

Det här är ju ett helt nytt sätt att jobba, att unga rekryterar unga. Hur har det fungerat?

Det har fungerat otroligt bra. Ibland stöter man naturligtvis på utmaningar i vissa avdelningar. Där får Ungrådet gå in tillsammans med lokalombudsmännen och hjälpa till med rekryteringen. Jag kan förstå att det ibland kan vara svårt att hitta unga engagerade. Vi har ju många gånger talat om hur svårt det är hitta unga som vill engagera sig, men just nu är vi uppe i 50 nya deltagare till tillfälle tre. Vi ska upp till 64 så visst är det möjligt att hitta ungdomar därute. Det kan ibland vara så att man måste väcka lite liv i dom såklart. Men i det stora hela har det gått fantastiskt bra och de som går Framtidsakademien just nu är genialiska! Fruktansvärt duktiga och engagerade och jag är jätligt stolt över att få vara en del av det här.

Finns det någon särskild fråga som engagerar de unga deltagarna mer än något annat?

Det är ett brett spektrum! Mycket kring psykosocial hälsa, arbetsmiljö, förhandlingsfrågor. Olika avtalsparagrafer som man vill ändra. Stadgeförändringar, det är allt från ungförfrågor till pensionsförfrågor! Bara för att man är ung så är det verkligen inte bara ungförfrågor som engagerar. Man är intresserad av HELA verksamheten och man vill vara med och förändra. Så det är häftigt. Ungverksamheten ska ju inte bara vara med för att driva just ungförfrågor utan ungdomsverksamheten ska vara med och sprida ett ungt perspektiv i de olika verksamheter som finns. Det tappar man lätt bort ibland kan jag tycka. Det är viktigt att vi sprider ut oss i de verksamheter som vi har för

det finns folk som är otroligt duktiga och drivande i alla de här frågorna.

Några som just nu går i akademien har väl redan fått uppdrag?

Så är det. Projektet har redan burit frukt. Någon har fått anställning som ombudsman, en annan har blivit klubbordförande. Vissa har fått förtroendet att åka iväg på internationella projekt. Så några har det gått fort för. Man märker ganska fort vilka man får förtroende för och jag kan säga att jag har förtroende för varenda en som går Framtidsakademien. De kommer att utföra stordåd! Så det har tagit fart ordentligt, redan under projektet.

Om du har en ung medlem i GS framför dig Jesper, som du vill ska haka på Framtidsakademien, vad har du för argument?

Då vill jag se på min egen fackliga resa. Jag har under mina år utvecklats oerhört mycket som person tack vare mina uppdrag. Inte bara i fackliga frågor utan hur jag tycker och tänker som person. Jag skulle vilja säga till den här personen att ta chansen och ansök, det är en stor möjlighet att förbättra sig själv, lära förstå sig själv i sitt ledarskap och utvecklas både som person och som facklig företrädare. Man ska se det som en möjlighet helt enkelt.

Andra förbund följer nu GS arbete med det här projektet?

Så är det. Vissa förbund har ju gjort ungdomssatsningar innan men kanske inte riktigt i denna utsträckning. Många är nyfikna och vissa vill ha en rapport av mig när detta är klart. Men jag är lite av den tron att alla vill fortsätta utvecklas vilket innebär att det här inte kommer att bli klart, det kommer att fortsätta i andra forum och konstellationer.

Härligt Jesper, stort lycka till med fortsättningen av Framtidsakademien!

Tack!

Intervjun med Jesper gjordes och sammanställdes av Dan Strängby

Förhandlingsombudsträff

Avdelningen har genomfört två träffar för förhandlingsombuden, en redan tidigt i våras i Borås och en i oktober i Skövde. På träffen i Skövde var det god uppslutning, 18 deltagare fördelat på 11 företag.

Att träbranschen har det fortsatt tufft råder det ingen tvekan om, bland annat har Derome, Vedum Kök & Bad samt Moelven Vänerply drabbats av tunga varsel. Men det finns även ljuspunkter, Gyllensvaans Möbler utökar sin verksamhet, 19000 nya kvadratmeter håller just nu på att byggas efter tecknandet av ett nytt långtidskontrakt med IKEA. Husbyggnadsföretagen anar ett ökat intresse från kunderna som möjligen kan skapa nya arbetstillfällen. Skönt att höra, som exempel kan nämnas att Götene Hus har på två år minskat sin personalstyrka med 100 anställda. Kanske ser vi nu ljuset i tunneln?

Hårdnande attityd

Förhandlarna vittnade om en allt hårdnande attityd ute på arbetsplatserna vad gäller förhandlingar. Någon nämnde att företagen idag bara bryr sig om pengar och produktion och inte människor. Det enda vi har att komma med är vår sammanhållning, att alla är med i facket.

Björn Gustavsson

På träffen medverkade Björn Gustavsson, Försäkringsansvarig i av-

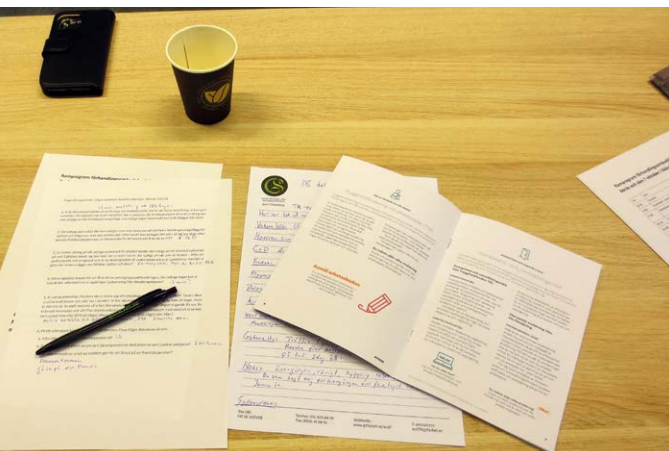

Deltagarna på förhandlingsombudsträffen i Skövde.

delningen och numera även vikarie- rande ombudsman. Han informerade om viktiga delar i vårt försäkringspaket som vi har. Föräldrapenningtillägg, Avtalsgruppsjukförsäkring, Trygghetsförsäkring vid arbetskada, kompetens och omställningsstöd, tjänstegrupplivförsäkring samt avtalspension. Mycket att tänka på! LO TCO:s rättskydd levererade ut inte

mindre än 18 miljoner förra året till GS medlemmar. Björn konstaterade att tjänstepensionen blir allt viktigare och viktigare. Ett viktigt medskick är att alla medlemmar kan boka en timmas digital rådgivning på nätet via folksam.se. Missa inte den möjligheten.

Dan Strängby

Viktigt med kaffe på utbildningar.

Björn Gustavsson informerade deltagarna om försäkringsfrågor.

NYHETSREBREV

Den här tidningen, Spånat & Tryckt, är tillsammans med hemsidan avdelningens sätt att sprida information till medlemmarna i GS avdelning 4 Västra Götaland. Nu är tanken att ett nyhetsbrev ska komplettera informationen ut till arbetsplatserna. Projektet är ännu i sin linda, men tanken är att avdelningens kommunikationsgrupp sammanställer ett

nyhetsbrev, inledningsvis 4 gånger om året. Brevet skickas ut till alla klubbordföranden och kontaktombud i avdelningen som får till uppgift att printa ut brevet och sätta upp det på sin arbetsplats. Detta arbete görs sedan många år tillbaka i GS avdelning 3 och är ett mycket uppskattat inslag av medlemmar. Vi kommer att samarbeta med GS centrala kommu-

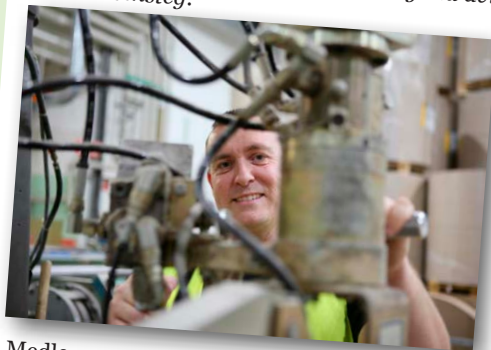
nikationsråd under kommande avtalsrörelse då behovet av information är särskilt stor bland er medlemmar. Har du tips om vad vi kan skriva om är du som alltid välkommen, både vad gäller denna tidning och även till nyhetsbrevet. Du hittar våra kontaktuppgifter på sidan 2 i denna tidning.

*Kommunikationsgruppen
Avdelning 4 Västra Götaland
Richard Hassel, Dan Strängby*

Nyhetsbrev Avdelning 4 Västra Götaland

Detta är det första Nyhetsbrevet från oss på Informationsgruppen på GS Facket Av delning 4 Västra Götaland. Vi vill på detta sätt via din klubb eller kontaktombud sprida information om GS verksamhet nära dig! Detta kommer att bli extra viktigt då avtalsrörelsen närmar sig med stormsteg.

*Richard Hassel, Billingsfors.
Informationsansvarig
Avdelning 4 Västra Götaland.*

Medlemmarnas önskan att bli bättre informerade är oändligt. Vi vill på det här sättet försöka bli bättre på det. Via nedanstående QR koder kan du ta del av avdelningens kurser och cirklar, du kan enkelt läsa om alla dina försäkringar via lag, avtal och medlemskap i GS. Längst nere till höger kan du skriva in dig som medlem om du ännu inte har gjort det!

Extra viktigt inför avtalsrörelsen!

Försäkringstidningen

Studiekatalog

Bli Medlem

LO-DISTRIKTETS STRATEGIDAGAR 16-17 SEPTEMBER

Regionalpolitiskt program, Svinesunds kommitté samt fackliga motioner till partikongressen. Så skulle man kunna sammanfatta dessa dagar som hölls i Strömstad i år.

Vi fick besök från LO-Östfold i form av ordförande Ulf Lervik, samt Louise Åsenfors som sitter i Svinesunds kommitté. Vi diskuterade bland annat pandemin och när vi från LO distriktet gjorde en manifestation på Svinesundsbron. När pandemin slog till blev det stora konsekvenser för dags och veckopendlarna som arbetade mellan Sverige och Norge. Men även för Strömstad blev det ett väldigt hårt slag. Från en dag till en annan kunde man inte åka till jobbet, och man stod där utan lön. Ulf berättade hur han tog kontakt med Bengt Forsling som är chef på LO-distriktet i Västsverige, klockan 22.00 på kvällen en fredag, för att redan på måndag göra en gemensam manifestation ihop på bron i Svinesund.

Bara dagar efteråt tog dåvarande statsminister Stefan Löfvén upp saken med sin norska motsvarighet Erna Solberg (Norges dåvarande statsminister) och gjorde en kompromiss och hittade en lösning på situationen. Det visar verkligen kraften i den fackligt/politiska samverkan, inte bara i Sverige utan också den nordiska solidariteten. Louise Åsenfors berättade också om Svinesunds kommittén och hur man arbetar med den mellan gränskommunerna.

Höga krav

Dag två gick vi igenom arbetet med vårt regionalpolitiska program. Ett arbetsdokument med vad vi i LO-distriktet faktiskt ska arbeta med konkret. Det har gått många vändor

fram och tillbaka, men nu klubbade vi programmet som blev riktigt bra. Utöver det skrevs det lite fler fackliga motioner till partikongressen. LO distriktet vill att två av tre ombud till partikongressen ska ha facklig bakgrund. Vi har tidigare klubbat ett beslut med ett 40-tal fackliga motioner som styrelsen ställt sig bakom. Vi skrev ytterligare motioner på kvällen, som under styrelsemötet togs med acklamation. Det kommer bli hårt för arbetarpartiet under kommande partikongress, kraven är höga och vi förväntar oss leverans.

Richard Hassel

Lönetransparansdirektivet

NYHETER FRÅN EU

Det kommer ett nytt direkt från EU som skall ge oss arbetare mer insyn i lönesättningen på företagen där vi jobbar, eller när vi söker jobb. Bakgrunden kan man läsa om i regeringens *SOU 2024:40. Där står det följande:

* Statens Offentliga Utredningar

” Lönetransparensdirektivet antogs den 10 maj 2023 och ska vara genomfört senast den 7 juni 2026. Syftet med direktivet är att stärka tillämpningen av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete (likalöneprincipen), bland annat genom att öka insynen i lönesättningen, fastställa minimikrav för regelverket kring förbudet mot lönediskriminering och skärpa efterlevnadsmekanismerna”

Det finns en hel del intressanta skrivelser i direktivet. Ett axplock av dem följer nedan.

Lönestrukturer

för att säkerställa likalöneprincipen ska medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att arbetsgivarna har lönestrukturer som säkerställer lika lön för lika eller likvärdigt arbete.

Insyn i lönesättning

En arbetssökande ska ha rätt till insyn i lönesättningen när det gäller ingångslön eller ingångslöneintervall, och i förekommande fall i relevanta bestämmelser i kollektivavtal. Information ska tillhandahållas på ett sådant sätt att en informerad löneförhandling säkerställs, till exempel i en offentliggjord platsannons. Den tilltänkta arbetsgivaren får inte fråga en arbetssökande om lönehistorik.

Rätt till information

En arbetstagare ska ha rätt att begära och skriftligen få ut information om sin egen lönenivå och de genomsnittliga lönenivåerna uppdelat efter kön för lika eller likvärdigt arbete.

Upphandling

Medlemsstaterna ska säkerställa att ekonomiska aktörer i samband med offentlig upphandling eller koncession fullgör sina skyldigheter i fråga

om likalöneprincipen, och överväga att ålägga upphandlande myndigheter att införa sanktioner och uppsägningsklausuler för att följa likalöneprincipen vid offentlig upphandling eller koncession. Detta kommer ju hjälpa oss i fackförbunden en hel del. Lönen är ju nästan en helig gral för företagen att hålla tyst om. Samtidigt vet vi att företag där lika lön är norm har väldigt mycket färre konflikter oss arbetare emellan. Detta ska bli intressant att följa framåt.

Richard Hassel

Källa: SOU 2024:40

Uppsökeri

Uppsökeriverksamheten rullar på i avdelningen. Behovet av information är alltid stort hos medlemmarna, i synnerhet när avtalsrörelsen närmar sig.

Vid besöket på Taras Interiör i Partille träffade vi GS medlemmen Alex Karlsson.

Avdelningsordförande Henrik Brolin informerar medlemmarna på Bitterna såg vad som händer i GS och i avdelningen.

MARTIN LARSSON

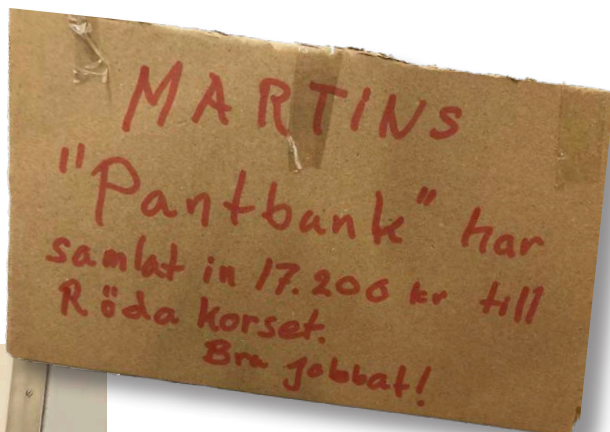
Så här inför julen känns det angeläget att stanna upp och reflektera. Hitta små ljusglimtar i tillvaron. Jag hittade en på min egen arbetsplats, Gyllensvaans Möbler utanför Falköping. Företaget har ett dagcenter där bland annat Martin Larsson arbetar, det har han gjort i över trettio år.

Dagcentret utför lite enklare arbeten, exempelvis tejpning av beslagglådor. De har inget produktionskrav, men gör ändå ett fantastiskt arbete. Martin älskar att jobba på Gyllensvaans. Hans jobbigaste period på året är semestern då han inte får komma och träffa sina kompisar! Det finns egentligen bara en sak som är ännu vik-

tigare än Gyllensvaans, nämligen hockeylaget Brynäs, han är sannerligen en trogen supporter.

Röda korset

Martin upptäckte att många anställda på Gyllensvaans slängde sina

urdruckna dricks flaskor och burkar i återvinningen utan att panta dom. Sagt och gjort, han fixade en insamling. I anslutning till sin avdelning satte han upp en sopsäck med uppmaning att lägga sina flaskor och burkar där istället och att pengarna oavkortat ska gå till Röda korset. Till dags dato har Martin pantat för 17 200 kr. Ett fenomenalt initiativ! Så här i jultider värmer det lite extra. Så bra jobbat Martin, ha nu en riktigt God Jul och ett Gott Nytt år! Önskar arbetskamraten

Dan Strängby

Martin Larsson som genom sin insamling skänkt 17 200 kr till Röda korset.

TJÄNSTEPENSION

– Vad är det?

Avtalspension (eller tjänstepension) är den pension som följer av ett anställningsförhållande, där arbetsgivaren har gjort en pensionsutfästelse. De flesta tjänstepensioner är baserade på kollektivavtal mellan arbetsgivare och fackförbund, men det finns även individuellt avtalade tjänstepensioner. Avtalspensionens storlek varierar mellan olika avtalsområden och kan, för vissa arbetstagare utan kollektivavtal, helt saknas. För GS del så ligger tjänstepensionerna på 4,5 procent av den totala inkomsten under året.

Har det alltid funnits tjänstepension?

Tjänstepensionen har en lång historisk bakgrund. Vadstena kloster är faktiskt Sveriges första pensionsstiftelse och skapades året 1647.

Det började med att man flyttade krigshusmanskassan dit, och det hade att göra med att när soldaterna kom tillbaka från de stora krigen så hade man inga pengar. Då försökte man lösa den situationen genom att skapa en pensionslösning i säd, som sedan kunde växlas in mot pengar, eller så kunde man bosätta sig som krigsinvalid på klostret som för övrigt stod tomt. Man förstärkte kronan och man såg att när man erbjöd en

tjänstepension så var soldaterna mer lojala och det blev färre deserteringar. Statstjänstemännen däremot hade en livsvarig tjänstepension.

Hur ser det ut idag då?

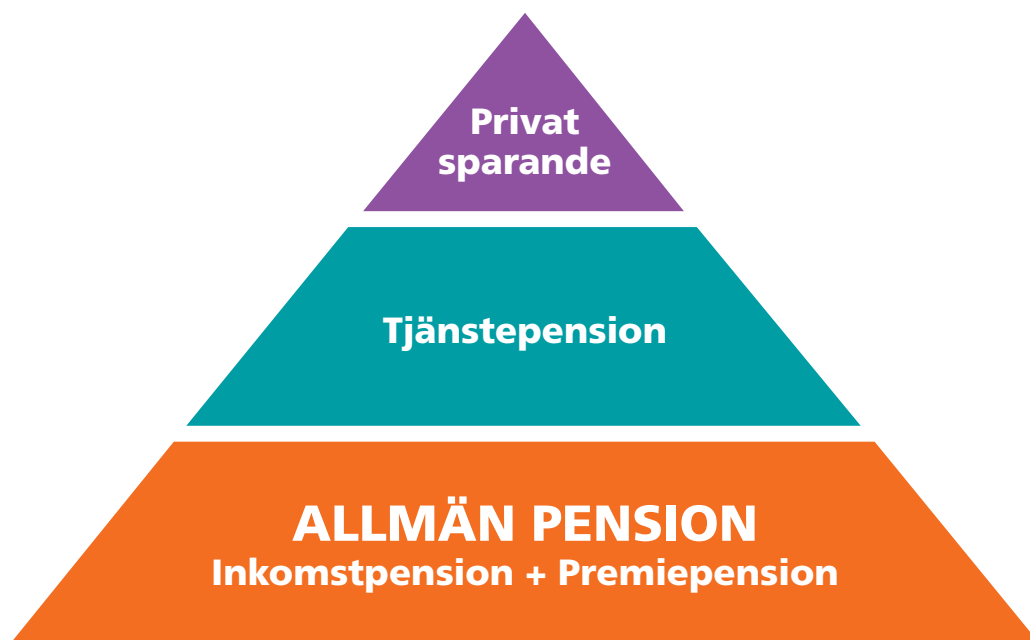
Idag tjänar 9 av 10 in tjänstepension på sina arbetsplatser. Det gör att vi får en tryggare pension. Tyvärr finns det stora skillnader mellan kvinnor och män. Ungefär 2052 kommer första kullen kvinnor ha samma tjänstepension som män. Du som är född på 2000 talet kommer ha en rikt ålder på 70 år gällande pension. Då kommer du få ungefär 48 procent av din totala lön när du går i pension. Därefter tillkommer eventuellt tjäns-

tepension beroende på hur den har tjänats in. De svenska livförsäkring och tjänstepensionsbolagen förvaltar 6 300 miljarder kronor vilket är den näst högsta summan i Europa.

Richard Hassel

Boka gärna en gratis rådgivning med Folksam för att få hjälp att gå igenom dina pensioner.

Kontakta oss i avdelningen så hjälper vi dig vidare.

SKYLTFABRIKEN I PARTILLE

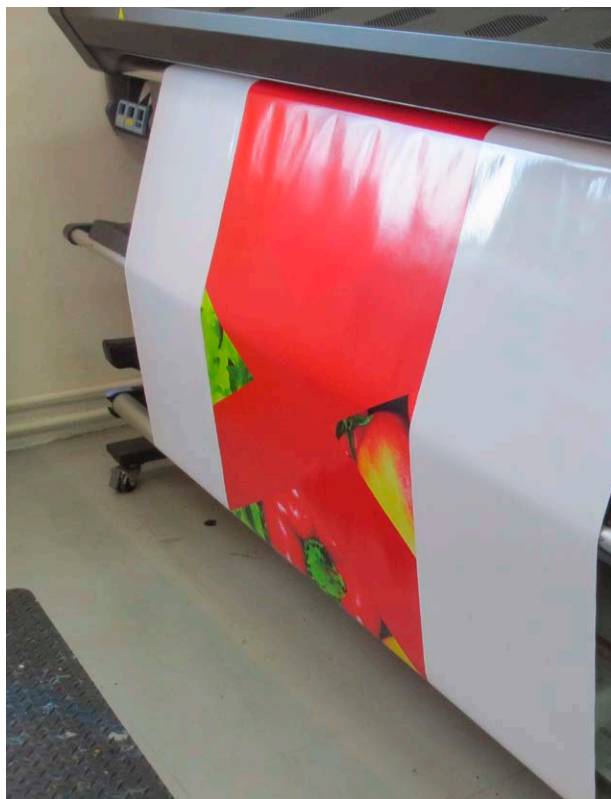
Att vi medlemmar arbetar under olika förhållanden med de mest skiftande arbetsuppgifter är något som blir mycket tydligt när man åker runt som förtroendevald och besöker medlemmar på våra arbetsplatser. Det var en upplevelse att få komma till Partille och Skyltfabriken som omfattas av GS Infomediaavtal.

GS Medlemmen Martina Karlsson, Grafisk formgivare på Skyltfabriken i Partille.

Annika Muller, VD på Skyltfabriken i Partille.

En ny foliedekal under tillverkning.

Företaget har i dagsläget sju anställda och har ett minst sagt imponerande utbud beträffande tjänster och produkter. Bland kunderna finns mestadels företag, exempelvis inom byggbranschen men man tillverkar också produkter till privata kunder. För en besökare är det snudd på obegripligt att man kan hålla koll på alla olika delar av tillverkningen på så få anställda. Skyltar av alla möjliga sorter, banderoller, flaggor, foliedekor till bland annat bilar.

Vissa produkter kräver bygglov och det är något man också ordnar för sina kunder. Företaget beskriver sig som en helhetsleverantör, det vill säga man fixar allt från den grafiska designen till den färdiga produkten på alla olika produkter. Vid vårt besök träffar vi företagets VD Annika Muller. "Som de flesta företag har även vi drabbats av lågkonjunkturen, särskilt med tanke på att vi har många kunder inom byggbranschen". Vid vår rundvandring berömde hon sin personal. "De är fantastiska med servicen på våra maskiner, deras hantering gör att maskinparken hålls fräsch och håller länge".

Vill du veta mer om
Skyltfabriken i Partille?

Gå in på
www.skyltfabriken.se

Pensionärernas spalt .....

Det går väl sisådär med försöket att omdana Pensionärsklubben i avdelning 4 Västra Götaland till en angelägenhet för alla pensionärer i avdelningen. Skall vi vara ärliga så går det minst sagt VÄLDIGT trögt. Den mänskliga faktorn (tryckfelsnisse) gjorde att vi inte fick ut någon kallelse inför sommarresan 2024. Resan fick tyvärr ställas in i all hast.

Till er som saknat oss och undrat vart vi tagit vägen, vi finns kvar och kommer igen med nya friska tag! Först blir det ett ÅRSMÖTE mot slutet av april. Den inställda sommarresan kommer 2025 istället. Info om dessa evenemang i kommande nummer av Spånat & Tryckt.

Till sist önskar vi en riktigt God Jul till alla medlemmar i avdelningen.

Hemsidan

Gå in på GS-facket avdelning 4 Västra Götaland scrolla ner och gå in på Pensionärsklubben. Här finns den senaste och korrekta informationen. Det är styrelsens förhoppning att under januari månad kunna anordna ett besök på Konserthuset i Göteborg, information om detta kommer på hemsidan, så besök den.

*Hans Sandblom
Pensionärsklubben*

VARSEL PÅ VEDUM KÖK & BAD

Knappt ett år efter det senaste storvarslet kommer Vedum kök och bad med samma besked en gång till. 100 anställda varslas om uppsägning.

Fredrik Pettersson, Tobias Hedvall och Mikaela Magnusson, alla från Vedum Kök & Bad medverkade på förhandlingsombudsträffen i Skövde.

Att delar av träbranschen har haft det tufft under det senaste året har väl knappast undgått någon i GS. I början av oktober kom Vedum Kök och Bad med beskedet att 100 anställda varslas. Det är både ett minskat byggande och betydligt färre renoveringar av bad och kök som ligger bakom varslet, skriver företaget i ett pressmeddelande. Det har gått knappt ett år sedan det senaste varslet – också det på 100 personer. Även om många anställda var mer eller mindre förberedda på det nya beskedet så landade det tungt hos personalen, berättar GS-facket's klubbordförande Tobias Hedvall. "Det kändes som att luften gick ur oss lite när beskedet kom".

Trots att inflationen har gått ner och räntorna har sänkts kommer det att ta tid innan det ger några ökade ordergångar för Vedum kök och bad. – Boverket hoppas på en ökning av nybyggnationen nästa år. Men de bostäderna är färdiga först om ytterligare ett år, och det sista du sätter in är köket, säger Tobias.

När kan bostadsbyggandet återhämta sig?

Enligt Boverkets senaste prognos från i maj bottnar bostadsbyggandet i år med 25 000 påbörjade nya bostäder, en liten minskning från 2023 då knappt 30 000 nya bostäder påbörjades. Det kan jämföras med 2021 då

68 500 nya bostäder började byggas. Nästa år spår Boverket att byggandet är tillbaka på 2023 års nivå, vilket är den lägsta sedan 2012.

Branschorganisationen, tillika GS motpart på Träindustriavtalet, Trä- och Möbelföretagen (TMF) lade fram sin trähusbarometer i mitten av september. Även TMF tror att botten av byggkrisen nås under 2024 och att en vändning kommer under 2025. På Vedum kök och bad pågår förhandlingar mellan fack och arbetsgivare. Varslet omfattar 60 kollektivanställda och 40 tjänstemän. För ett år sedan var de 275 anställda i produktionen. Om samtliga varslade får lämna jobbet återstår knappt 170.

Skyddsombudsträffen

Varje år vecka 43 är det den Europeiska Arbetsmiljöveckan. Samma vecka, på onsdagen är det också alltid skyddsombudens dag, som i år inföll den 23 oktober. Då är det ett utmärkt tillfälle rikta fokus mot våra hjältar.

Denna dag vill vi hylla och tacka alla de som är skyddsombud. Skyddsombud förhindrar arbetsskador och stoppar dödsolyckor varje dag. Deras arbete med att identifiera risker och

tillsammans med arbetsgivaren förebygga risker är avgörande för trygga arbetsplatser. I Sverige dör, trots detta fantastiska arbete, ungefär en person i veckan av jobbet. Ingen ska behöva dö av sitt arbete.

Den 23 oktober arrangerade GS avdelning 4 tillsammans med IF metall i Borås en utbildningsdag för skyddsombuden, cirka 180 personer närvarade. Under dagen hölls föreläsningar om regelstrukturen i arbetsmiljölagstiftningen. De ändringar som gjorts och vilka föreskrifter som finns. På eftermiddagen fanns föreläsare på plats som informerade om kemiska hälsorisker, ändringar i maskinförordningen samt riskanalys vid varsel.

Vi hoppas och tror att vi ska kunna genomföra en skyddsombudsdag nästa år också!

Tanja Räisänen
Regionalt Skyddsombud

*Tack alla skyddsombud för ert arbete.
Ni gör ett fantastiskt jobb.*

En av föreläsarna som fanns på plats i Viskadalen, Sofia Årdh.

Folksam fanns på plats och informerade om försäkringar.

180 Skyddsombud deltog på träffen i Viskadalens Folkhögskola.

När började visselblåsarlagen gälla?

Den svenska visselblåsarlagen trädde i kraft den 17 december 2021 och omfattar alla typer av verksamheter, såväl privata som offentliga. Detta innebär bland annat att det är förbjudet att rikta repressalier mot medarbetare eller andra som omfattas av lagens skydd, med anledning av rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang av missförhållanden.

Den 17 december 2023 uppdaterades dock lagen som nu omfattar alla företag med 50 eller fler anställda.

- Enligt lagen ska man kunna larma om missförhållanden både på en arbetsplats och till en myndighet. Då ska det gälla allvarliga förhållanden. Det kan handla om upptäckter om ekonomisk brottslighet, utnyttjande av ställning, korruption, miljöbrott eller liknande.
- Om det förekommer missförhållanden i en verksamhet är det mycket viktigt att de utreds och att nödvändiga åtgärder vidtas. Reglerna innebär ett stärkt skydd för den som rapporterar om missförhållanden, den så kallade visselblåsaren.

**Här finns hela lagen i sin helhet,
om man vill läsa:**

